اۆەلگی ماڤساتتی ۆمتپاۆ بورشتی ەستە بەرىك ساڤتاۆ

اۆتونومیالی رایوندق ایەلدەر برلەستگی، اۆتونومیالی رایوندق جول، تەڤز ستەری مەكەمەسی تەكسەرۆ ـ زەرتتەۆدی نەگزگی تاقرپتق تاربیەنك جالپی بارىسندا دایەكتلەندرىپ

تاباندا ارەكەتتەنىپ، تاباندا تۆزەتىپ، قزمەتتی بلگەرلەتتی

تلشلەرىمز **میهرگۆل ناسر**، **لۆ فڤباۆ 7** ـ ایدڵك 21 ـ كۆنی ۆرىمجدەن حابارلایدی. جۆنق كۆندەری اۆتونومیالی رایوندق ایەلدەر برلەستگی، اۆتونومیالی رایوندق جول، تەڤز ستەری مەكەمەسی "اۆەلگی ماڤساتتی ۆمتپاۆ، بورشتی ەستە بەرىك ساڤتاۆ" نەگزگی تاقرپتق تاربیەدە نەگزگی ساتعا جانە كاسپورندارعا شكەردلەي بارىپ، ٴس جۆزىندىكپەن تعز ۆشتاستىرىپ تەكسەرۆ ـ زەرتتەۆ ورستەتپ، تەكسەرۆ ـ زەرتتەۆ بارىسندا قزمەتتی جەبەپ، قین ماسەلەلەردی شەشپ، نەگزگی تاقرپتق تاربیەنك ناقتی ونمدىلىككە قول جەتكزۆنە شىنایی كەپلدىك ەتتی.

تایاۆدا اۆتونومیالی رایوندق ایەلدەر برلەستگی 5 تەكسەرۆ ـ زەرتتەۆ گرۆپپاسن قۆرىپ، نەگزگی ساتعا شكەردلەي بارىپ، حالق جاعدایین ۆعسىپ، ماسەلەنی باعدار ەتۆدەن جازباي، قزمەت شارا-سن كۆشەيتىپ، جاڭا داۆىردەگی ایەلدەر برلەستگی قزمەتتنىك جوعاری ساپالی داۆىن بلگەرلەتتی.

اۆتونومیالی رایوندق ایەلدەر برلەستگی ایەلدەر برلەستگی جۆیەسی رەفورماسن تەرەڭدەتۆ، "كورىكتی اۆلا" قۆرىلىسن جاپىپاي بلگەرلەتۆ، "ۆعسۆ، تیمدىلىك جاساۆ، توعسترۆ" بوینشا قستاقتا تۆرۆ قزمەتتنىك ۆلتتار ىنتماعن بلگەرلەتۆدەگی رولىن ساۆلەلەندىرۆ، قزمەت ستیلىن كۆشەيتۆ جانە جاقسارتۆ سیاقتی ارناۆلی تاقىرىپتار جوننده نەگزگی ساتعا شكەرلەي بارىپ تەكسەرۆ ـ زەرتتەۆ جۆرگزۆ، اڭگمەماجلىسىن اشۆ، وتباسلارىنا بارىپ اڭگمەلەسۆ، تەكسەرۆ قاعازدىن تاراتۆ سیاقتی تاسىلدەردی قولدانىپ، ایەلدەردىك جۆرەك ۆنىن تىڭداپ، نەگزگی ساتىنىك تالاپ ـ تىلەكتەرىن ۆعستی ٴاری تىڭعىلىقتی تەكسەرۆ ـ زەرتتەۆ جەتىستىگىن قالىپتاستىردی. اۆتونومیالی رایوندق ایەلدەر برلەستگی تۆتاس رایوندای ایەلدەر برلەستگی جۆیەسىنەن شي جینپیڭنىك جاڭا ٴداۆىر جۆڭگوشا سوتسیالیزم یدەیاسىن شكەرلەي ۆیرەنۆدی، دایەكتىلەندىرۆدی كەلەلی سایاسي مىندەت ەتىپ، باس شۆجي شي جینپیڭنىك ایەلدەر جانە ایەلدەر قزمەتی جوننده‌گی ماڤگزدی بایمداۆىن مۆقیات ۆیرەنپ، یگەرىپ، نازاریالق ۆیرەنۆدی كۆشەيتۆدی تالاپ ەتتی.

كەلەسی قادامدا اۆتونومیالی رایوندق ایەلدەر برلەستگی پارتیانىك سایاسي قۆردلىسىن ارقاۆ ەتىپ، ٴس جۆزىندىكپەن تعز بایلانستىرىپ، نەگزگی تاقرپتق تاربیەنك ارناۆلی تاقرپتق پارتیا ساباعىن ویدا-عداي وتەدی. نازاریالق زەرتتەۆ ـ تالقی ارقلی ایەلدەر برلەستگی كادرلارىنىك نازاریالق ساپاسىن جانە قابىلەت قۆرىلىسىن جوعارىلاتپ، "نەشە ٴجۆز، نەشە مىڭ، نەشە 10 مىڭ جەلەكتىلەردىك كولەمدی ۆگت ـ لەكسیاسی" قیملىن جانە "جەلەكتىلەردىك كەدەیلىكتەن ارلتۆ ارەكەتی"، "بارلق وتباسی باقتتی، ساۆ ـ سالامات بولۆ ینجەنەریاسی" سیاقتىلاردی تەرەڭدەتپ، تەكسەرۆ ـ زەرتتەۆ جەتىستگن قزمەتتی بلگەرلەتۆدىك ناقتی شاراسنا، ماسەلەنی شەشۆدىك ناقتی ارەكەتنە اینالدىرۆعا قۆلشىنىپ، ٴار ۆلت ایەلدەرىن پارتیاعا العس ایتۆعا، پارتیانىك ۆننە قۆلاق اسۆعا، پارتیاعا بلەسۆگە جەتەكتەپ، شینجیاڭنىك قوعام ورنىقتىلعی مەن بایاندی تىنىشتق باس نسانىنىڭ جۆزەگە اسرۆعا جەلەكتىلەردىك كۆشن قوسادی.

كەسەك جابدىقتاردی تاسمالداۆدا "دەرەۆ ٴبترىپ، دەرەۆ جولعا شعۆ"جۆزەگە اسرۆعا بولا ما، جوق پا؟ بازاردعی بەلگىلەمەگە قایشی كەلۆ ارەكەتتەرى دەر كەزىندە تەكسەرىپ ٴبىر جاقتی ەتىلە مە، جوق پا؟... تایاۆدا اۆتونومیالی رایوندق جول، تەڤز ستەری مەكەمەسی تەكسەرۆ ـ زەرتتەۆدی نەگزگی تاقرپتق تاربیەنك جالپی بارىسندا دایەكتىلەندىرىپ، اۆتونومیالی رایوندق جول تاسمالىن باساڤرۆ مەكەمەسىمەن بىرلەسپ، وڭتۆستىك، سولتۆستىك شینجیاڭداعی اۆىر، ەرەكشە كەسەك جابدىقتاردی تاسمالداۆ كاسپورىندارىنا جانە اۆىر، ەرەكشە كەسەك جابدىقتاردی تاسمالداۆ كاسپورىندارىنا بارىپ، "تەرەڭدەي تەكسەرۆ ـ زەرتتەۆ، دالمە ـ ٴدال ۆشتاستىرۆ، ىرىقتىلىقپەن قزمەت وتەۆ"دی نەگزگی تاقرپ ەتكەن كەسەك جابدىقتاردی تاسمالداۆعا رۆقسات بەرۆدەن قزمەت وتەۆ جاعدایین ۆعسۆ بوینشا احۆال ۆعسىپ اڭگىمەلەسۆ وردستەتپ، كاسپورىندارداىك پىكىر ـ ۆسىنستارىن تىڭدادی، قازىرگە دەین جینی 14 جابدىق جاساۆ كاسپورىنىا، 89 كەسەك جابدىقتاردی تاسمالداۆ كاسپورىنىا، 124 ورىنداعی كەلەلی قۆرىلىس نسانداری ینجەنەریاسىنا بارىپ احۆال ۆعستی.

احۆال ۆعسۆ بارىسندا، كوپتەگەن كاسپورندار شینجیاڭ ىشىندە كەسەك جابدىقتاردی تاسمالداۆدی تەكسەرىپ بەكتۆدىك ۆاقىت ونمدىلگن ۆزدىكسز جوعارىلاتپ، ەڭ سوڭندا دەرەۆ ٴبترىپ، دەرەۆ جولعا شعۆدی جۆزەگە اسرۆدی ٴۆمت ەتتی.

"ٴبز كاسپورىندارداىك پىكىرىن مۆقیات تىڭداپ، جیناپ، كاسپورىندار اڭىس ەتكەن تەكسەرىپ بەكتۆدىك ۆاقىت ونمدىلگن ۆزدىكسز جوعارىلاتۆ ۆىسىنىسنا ساي، تاباندا كەرىسىپ اقىلداسامىز ٴاری تەكسەرىپ بەكتۆ جۆیەسىنىك دەڭگەیین كوتەرۆدی تۆراقتاندىرىپ، كەسەك جابدىقتاردی تاسمالداۆ كاسپورىندارىنا قزمەت وتەیمز". اۆتونومیالی رایوندق جول، تەڤز ستەری مەكەمەسی پارتكومىنىك ورىنباسار شۆجیی، تەڤز ستەری مەكەمەسىنىك باستعی ٴرازیا قاباس بىلاي دەدی: "كەزەكتە ٴبز شینجیاڭنىك كەسەك جابدىقتاردی تاسمالداۆدی تەكسەرىپ بەكتۆدی باساڤرۆ جۆیەسىنىك دەڭگەیین جوعارىلاتۆدامز، ایدىك سوڭنا دەین ورىنداۆعا قۆلشىنامز، سول كەزدە شینجیاڭ ىشىندە كەسەك جابدىقتاردی تاسمالداۆدی تەكسەرىپ بەكتۆدىك ۆاقىت ونمدىلگی بۆرىنعی بار نەگزدە تاعی 50% جوعارىلایدی".

ٴرازیا قاباس بىلاي دەپ تانستىردی: وسی رەتكی رایونىمزدىك كەسەك جابدىقتار تاسمالىن تەكسەرىپ بەكتۆدی باساڤرۆ جۆیەسی دەڭگەیین ٴوسرىپ، جاڭالانۆ بارد-سندا 3 ۆلكەن یقۆاتتی جاڭادان قوستی: ٴبىرىنشىسى، 3 ـ جاق كوپىر وتكىنىن انقتاپ ەسەپتەۆ قۆرىلىمنىك پىكىرىن الۆ سیاقتی ىستەردىك جالپی بارىسىن جەلدە جۆرگزۆ؛ ەكىنشىسى، "2 ـ تۆردەگی كەسەك جابدىقتاردی تاسمالداۆ" جوننده ناق مایداندا تەكسەرۆدی سوڭنا جایعاستىرۆدی سىناق رەتىندە اتقارىپ، قابىلداۆدان، شەشىم جاساۆدان كۆالىك تاراتۆعا دەیىنگی بارىستىك تولىق اۆتوماتتی تۆردە زەردەلی ٴبىر جاقتی ەتىلۆ دەڭگەیىنە جەتپ، "دەر كەزىندە تەكسەرىپ بەكتۆ"دی جۆزەگە اسرۆ؛ ٴۆشىنشىسى، شینجیاڭنىك كەسەك جابدىقتار تاسمالىن تەكسەرىپ بەكتۆدی باساڤرۆ جۆیەسىنىك جلجمالی جۆمىس جۆرگزۆ نۆسقاسىن (انجو نۆسقاسی) زەرتتەپ اشىپ، كەسەك جابدىقتاردی تاسمالداۆدی تەكسەرىپ بەكتۆ ىستەرىن "ىستەن تۆسپەي تەكسەرىپ بەكتۆ"دی نەگزىنەن جۆزەگە اسرىپ، قزمەت ونمدىلگن اناعۆرلىم كوتەرىپ، قارىدارلاردىك سەزىنسىن مۆمكىندىكتىك بارىنشا جوعارىلاتۆ.

قستاقتاعی شلان ٴوسرۆشی دیقانداردىك شەتىنەن "جەرگىلكتی مامان"عا اینالۆىنا كومەكتەستی

ـــ چارقلق اۆدانی ۆتام اۆلی یولعۆنارىق قستاعىنداعی اۆقاتتانۆدىك كوشباسشىسی سۆك لي تۆرالی

جانىمزداعی ۆلگىلەر

ٴتلشىمز دۆ جیانحۆي

6 ـ ایدىك 14 ـ كۆنی تۆستەن بۆرىن چارقلق اۆدانی ۆتام اۆلی یولعۆنارىق قستاعىنىك شلان باعندا جاسی 70كە تایاعان شلان ٴوسرۆشی دیقان سۆك لي شلان اعاشن بۆتاپ جاتقان ەدی، ونىك جاتىلعان بۆتاۆ شەبەرلىگىنە ۆیرەنۆگە كەلگەن جاستار اۆىز جاپىپاي القاۆ ایتتی. وسی جىلداری سۆك لیدىك جەتەكتەۆىندە قستاقتاعی شلان ٴوسرۆشی دیقاندار شەتىنەن شلان اعاشن باعىپ ـ باپتاۆدىك "جەرگىلكتی مامانی"نا اینالدی. قازىر دەمالىس كەزی، جوعاری مەكتەپ ەمتیحانی ایاقتاعانان كەیىن، ٴىشنارا وقۆشىلار دا ونىك جاڭا شاكىرتىنە اینالدی.

"بۆل بۆتاقتی ەندەي بۆتایمز، بۆل بۆتاقتی ٴسوزسىز، بۆتاۆ كەرەك". سۆك لیدىك تۆسىندىرۆىنە ىلەسە، قولىندا قایشی جوعاری ـ تومەن تولاسسز قوزعالسقا كوشتی. جاستاردىك وتە مۆقیات ۆیرەنگەندىگىن كورگەن سۆك لي ٴتىپتی دە دەن قویا ۆیرەتە باستادی.

ٴبىر ادامنىك ٴبىر جاقسی ٴىس ىستەۆی قین ەمەس، قینی جاقسی ٴىستی ٴۆمىر بویی ىستەۆدە. 20 جىلدان بەری، كومۆنیستىك پارتیا مۆشەسی سۆك لي پارتیاعا العس ایتۆ نیەتىنەن جازباي، شاماسىنىك جەتىسىنشە، قستاق تۆرعىندارىنىك شلان كاسىبن بىرگە دامىتۆىنا قالتقىسز كومەكتەسپ، بىرگە اۆقاتتانىپ، دوڭگەلەك داۆلەتتىلىككە ۆمتىلدی.

2001 ـ جىلی چارقلق اۆدانی ٴىس جۆزىندىكپەن ۆشتاستىرىپ، كاسپ قۆرىلىمەن رەتتەپ، شلان اعاشن ەگۆدی بارىنشا جالپىلاستىردی. باستاپتا كوپتەگەن دیقاندار مۆنی قابىلداي الماي، شلان ٴوسرىپ اۆقاتتانۆعا سەنبەدی، شلان ٴوسرۆدی جالپىلاستىرۆدىك قینىنشلعی اۆىرلاي ٴتۆستی. بۆقارانىك شلان كاسىبن دامىتۆدی قابىلدانۆنا جول اشۆ ٴۆشىن، چارقلق اۆدانی قىرۆار قارجی جانە ادام كۆشىن توپتاپ، شكی ولكەدەن ماماندارداى ۆسىنىس ەتىپ، اتىز ـ ارىق باسىنا بارىپ قولما ـ قول ۆیرەتتی، شلان كاسىبن دامىتۆدىك باسمدىعىن جالقاي، دەن قویا ٴتۆسىندىردی. بىرتىندەپ قستاق تۆرعىنداری قابىلداي باستادی ٴاری شلان مەن ماقتانی ارالاسترا ەگۆ ۆلگىسی ارقلی شلان ٴوسرۆدی سىناق ەتتی.

سۆك لي ٴوزىنىك جەرىنە تۆگەلدەي شلان ٴوسردی. ول بىلاي دەدی: "مەن ٴبىر كومۆنیستىك پارتیا مۆشەسىمىن، ٴسوزسىز، اۆانگاردتىق، ۆلگىلی رولىمدی ساۆلەلەندىرىپ، بەلسەنە ٴۆن قوسۆىم كەرەك". 2003 ـ جىلی كۆزگە جەتكەندە، 7 مۆ جەردەگی شلان باعندا ٴبىر مەتر بیىكتىكتەگی بالاپان شلان اعاشتاری جەمسكە تولدی. سول جىلی ونىك وتباسی 1.8 تونىا شلان الىپ، ٴار كیلوگرامىن 15 یۆاندىق باعامەن ساتتی، تەك شلاننىك وزىنەن 27 مىڭ یۆان كىرىس كىرگىزدی، بۆل بۆرىنعی جىلداری ماقتا ەگۆدەن تاباتىن كىرىسىنەن 18 مىڭ یۆان كوپ بولدی.

تابىستىك ٴدامىن تاتقان سۆك لي وتباسی سایىن ارالاپ، مىندەتتی ۆگتشی بولدی، ول ٴبىر جاعنان، ٴوز تابىس قۆانىشىن ەلمەن بولىسسە، ەندی ٴبىر جاعنان، قستاق تۆرعىنداىرىن شلان ەگپ، بىرگە كەدەیلىكتەن ارلىپ، اۆقاتتانۆعا ٴناسىحاتتادی.

شلان اعاشن ٴوسرۆدی باساڤرۆ تەحنیكاسىن جوعارىلاتۆ ٴۆشىن، سۆك لي 10 دیقان وتباسىن ەرتىپ، اۆدلعا، اۆدانعا بارىپ تەحنیكتەردی نزدەپ، شلاندی قىس ماۆسىمندا بۆتاۆ جانە تىڭایتقش بەرۆ تەحنیكاسىن ۆیرەندی. تەحنیكتەردىك قایتا ـ قایتا تۆسىندىرۆىمەن، ۆیرەنۆگە قۆشتار سۆك لي شلان بۆتاۆ، تەلۆ سیاقتی ەگىمشىلىكتی باساڤرۆ تەحنیكاسىن بىرتىندەپ یگەردی. ول تاعی قستاقتاعی بىرنەشە ەگىمشىلىك ٴىری وتباسىلارىن ۆیىمداستىرىپ، شلان ەگۆ، باپتاۆ قزمەت اترەتىن قۆرىپ، شلان ٴوسرۆ تەحنیكاسىن وتباسی سایىن ارالاپ ۆیرەتتی. ەگىنشىلىكتىك قاربالاس مەزگىلىندە تۆسكی دەمالىستان سىرت، بوستان ـ بوسقا وتىرا المایتىن سۆك لي نەگزىنەن باسقا وتباسلارىنىك شلان باعندا بولدی.

2008 ـ جىلی كوكتەمنەن باستاپ، ول تاعی قستاق تۆرعىندارىن ۆیىمداستىرىپ، ۆلتتارداىك ٴوزارا كومەكتەسپ، شلان بۆتاۆعا، تىڭایتقش بەرۆگە تەحنیكالىق قزمەت وتەۆ اترەتىن ۆیىمداستىرىپ، تۆتاس اۆلداعی ٴاربىر قستاقتی ارالاپ ٴجۆرىپ قزمەت وتەدی. ول تاعی بلگەری تالاي رەت "چارقلق شلان پاتشاسی" سالاۆاتىمەن اۆل شارۆاشلىق ونىمدەری ساۆدا كورمەسىنە جانە كروران شلان مادەنیەت مەرەكەسىنە قاتىناسىپ، اۆداندعی تانمالی اۆقاتانۆ شەبەرىنە، ەڭبەك ۆلگىسىنە اینالدی.

6 دا 7 جىلدىك الدىندا، سۆك لي شلان ٴوسرۆ كىرىسىنە سۆیەنپ، 2 قاباتتی عیمارات سالدی. ول تاعی بلگەرىندی ـ كەیىندی شاعىن اۆتوكولىك، تراكتور، اۆدان قالاشعىنان 2 ۆي ساتىپ الدی. ٴتىلشی ودان "كوپشىلىككە كومەكتەسۆ ویىڭزعا قالاي كەلدی" دەپ سۆراعاندا، سۆك لي: "مەن ٴبىر كومۆنیستىك پارتیا مۆشەسىمىن، كوپشىلىكتی باساپ، بىرگە اۆقاتتانۆم كەرەك" دەدی.

یۆلعۆنارىق قستاعىنداعی شلان ٴوسرۆشی دیقان قاسىم قۆربان بلگەری قستاقتاعی كەدەي وتباسی بولاتىن، قازىر 25 مۆ جەرگە شلان ٴوسرۆ ارقلی جىلدىق كىرىسىن 150 مىڭ یۆانعا جەتكزىپ، ول دا اۆقاتتانۆدىك كوشباسشىسىنا اینالدی.

"سۆك لیدىك كومەگىنىك پایداسىن كوردىك. ول ماعان بۆتاۆ جانە باساڤرۆ تەحنیكاسىن قولما ـ قول ۆیرەتتی". سۆك لي 2005 ـ جىلدان باساپ قاسىمعا بۆتاۆ، تەڭایتقش بەرۆ تەحنیكاسىن ىرىقتىلىقپەن ۆیرەتتی، قاسىم دا بىرتىندەپ شلان ەگۆ مامانىنا اینالدی. قازىر كەدەیلىكتەن ارلعان قاسىم اۆداندعی عیماراتتان ٴۆي ساتىپ الدی، قستا اۆدان قالاشعىندا تۆرادی، كوكتەمدە تاعی قستاققا قایتىپ كەلەدی. "ٴبزدىك وتباسىمزدىك بۆگىنگىدەي باقتىلى تۆرمىسی، بىرىنشىدەن، پارتیانىك حالقتی اۆقاتتاندىرۆ سایاساتىنىك ارقاسی، ەكىنشىدەن، سۆك لیدىك شنایی كومەگىنىك پایداسی!"، ـ دەدی قاسىم تەبىرەنە.

20 جىلدان بەری، سۆك لي قستاقتاعی جىرا ـ جقپىلدی تۆگەل ارالاپ، شلان اعاشن بۆتادی، كەدەیلەردی سۆیەمەلدەپ، قینىنشىلعی بارلارعا كومەكتەستی، بار الاپتان ونىك قاربالاس بەینەسىن ۆنەمی كورۆگە بولاتىن ەدی. بۆگىنگی تاڭدا، تۆتاس اۆلداعی 100 مىڭ مۆلىق شلان وسرۆدەن ۆلگی كورسەتۆ بازاسی قستاق تۆرعىنداىرىنىك "باعالی بایلىعی"عىنا اینالدی. قاۆلاپ وسكەن شلان ورمانىن جانە تولىسقان شلانعا قاراعان سۆك لیدىك جۆزدەن شۆاقتی كۆلكی ەستی.

(باسی 1 ـ بەتتە)

حابارلاندىرۆدا مىنالار اتاپ كورسەتىلدی: پارتیا ۆستاۆىنا، پارتیانىك قاعیداسىنا سالىستىرىپ پارىقتاردی قاراستىرۆ ـــ نەگزگی تاقرپتق تاربیە، ۆیرەنۆ تاربیەسی مەن ماسەلەلەردی قاداعالاۆدىك ماڤگزدی مازمۆنی، پارتیالی باسشی كادرلاردىك ىرىقتىلىقپەن ٴوزىن قاداعالاپ، سانالىلىقپەن قاتەلىكتەردی تۆزەتۆىن بلگەرلەتۆدەگی ماڤگزدی شارا، پارتیالی باسشی كادرلار باس شۆجي شي جینپیڭنىك "اۆەلگی ماڤساتتی ۆمتپاۆ، بورشتی ەستە بەرىك ساڤتاۆ" ماڤگزدی بایمدا-ۆىن شكەرلەي ۆیرەنۆ نەگزىندە، ۆیرەنۆمەن، تالقلاۆمەن ۆشىنىستىرىپ، پارتیا ۆستاۆىنا، پارتیانىك قاعیداسىنا سالىستىرىپ، پارتیا ۆستاۆىنا، «جاڭا جاعدایداعی پارتیانىك شكی سایاسي تۆرمسی جوننىندەگی ولشەمدەر»گە، «جۆڭگو كومۆنیستىك پارتیاسىنىك ٴتارتىپ جازاسی ەرەجەسی»نە ٴتۆیىندی سالىستىرىپ، ٴوز ـ وزىنە تەكسەرۆ جۆرگزۆی كەرەك. پارتیا ۆستاۆىنا، پارتیانىك قاعیداسىنا سالىستىرىپ پارىقتاردی قاراستىرۆدی شي جینپیڭنىك جاڭا ٴداۆىر جۆڭگوشا سوتسیالیزم یدەیاسىنا، باس شۆجي شي جینپیڭنىك ماڤگزدی نۆسقاۆ ـ بەكتىپەلەرىنىك رۆحىنا جانە پارتیا ورتالق كومیتەتىنىك شەمدەرىنە، ورنالاستىرۆلارىنا سالىستىرىپ ماسەلەلەردی قاداعالاۆ-مەن ۆشتاستىرىپ، ٴبىر جاعنان ۆیرەنپ، ٴبىر جاعنان سالىستىرىپ، ٴبىر جاعنان قاداعالاپ، ٴبىر جاعنان رەتتەپ ـ تۆزەتپ، ماسەلەلەردی تابۆدىك جانە شەشۆدىك باعىتىنا ۆىزدىكسز كۆشەيتۆ كەرەك. سالىستىرعان سایىن ەسكەرتپ، بىلەك سىبانپ، پارتیالی باسشی كادرلاردىك پارتیاللىق تانىمدی، پارتیا مۆشەسىندىك تانىمدی، ٴتارتىپ تانىمىن ۆزدىكسز كۆشەيتىپ، سایاسي دەڭگەیدی، یدەیالق دەڭگەیدی، ٴمورالدىق دەڭگەیدی ۆزدىكسز جوعارىلاتۆ كەرەك.

حابارلاندىرۆدا مىنالار اتاپ كورسەتىلدی: پارتیا ۆستاۆىنا ساىلىستىرۆدا پارتیانىك سیاتىنا، نەگزگی ماقساتىنا تاباندی بولپ، پارتیانىك نەگزگی نازاریاسىن، نەگزگی لۆشیانىن، نەگزگی جالپی جوباسىن دایەكتىلەندىردی مە، جوق پا؛ پارتیانىك ٴتۆرلی مىندەتىن مۆقیات اتقارىپ، پارتیاعا كىرگەن كەزدە بەرگەن سەرتىن امالیاتتا ایگىلەپ، پارتیا مۆشەسىنىك اۆانگاردتىق، ۆلگىلىك رولىن تولىق ساۆلەلەندىردی مە، جوق پا؛ پارتیالی كادرلاردىك 6 ٴتۆرلی نەگزگی شارتی بوینشا، سەنمی بەرىك بولۆدی، حالق ٴۆشىن قزمەت ىستەۆدی، ۆكىمەت ىسىندە شوگەل بولپ، ناقتی ىستەر ىستەۆدی، باتىلدىقپەن جاۆاپكەرشىلىك ارقالاۆدی، پاك، كىرشكسز بولۆدی شىن مانىندە ورىندادی ما، جوق پا؛ پارتیانىك قاعیداسىنا ساىلىستىرۆ تانىمىن بەرىك ورناتىپ، بۆقارانىك اراسىنان كەلپ، بۆقارانىك اراسىنا بارۆعا تاباندی بولپ، جاڭا جاعدایداعی بۆقارالىق قزمەتتی شەبەرلىكپەن جاقسی ىستەدی مە، جوق پا دەگەندەردی ٴتۆیىندی تۆرده تابۆ كەرەك.

حابارلاندىرۆدا مىنالار تالاپ ەتىلدی: ولشەمدەرگە سالىستىرۆدا مۆرات ـ سەنىمدە تاباندی بولۆدی، ماركسیزمدىك نانىمعا جانە سوتسیالیزم سەنىمىنە تاباندی بولۆدی ورىندادی ما، جوق پا؛ پارتیانىك نەگزگی لۆشیانىنا بۆلجماي تاباندی بولىپ، ۆلكەن دۆرىس پەن ۆلكەن بۆرىس الدىندا سایاسي تۆرعىدا بەرىك تۆردی ما، جوق پا؛ شي جینپیڭ جولداستی ۆیتقی ەتكەن پارتیا ورتالق كومیتەتىنىك بەدەلی مەن ورتالقتانعان ٴبىر تۆتاس باسشىلعىن باتىل قورعاپ، "ٴتورت تانىم"دی كۆشەیتتی مە، جوق پا؛ ورتالقتىك 8 ٴتۆرلی بەلگىلەمەسىنىك رۆحىن قاتاڭ تیاناقتاندىرىپ، "ٴتورت بۆرىس ستیل"گە باتىل قارسی تۆردی ما، جوق پا؛ دەموكراتیالىق ورتالقتاندىرۆ ٴتۆزىمی پرینسیپىنە تاباندی بولپ، دۆرىس ادام تاڭداۆ، ادام ىستەتۆ باعدارىنا تاباندی بولدی ما، جوق پا؛ سىن جانە ٴوز ـ وزىنە سىندی جۆرەكتىلىكپەن ورىستەتپ، پاك، كىرشكسز سایاسي قاسیەتتی ساقتادی ما، جوق پا دەگەندەردی ٴتۆیىندی تۆرده تابۆ كەرەك.

حابارلاندىرۆدا مىنالار ایقىندالدی: ەرەجەگە سالىستىرۆدا كەلەلی پرینسیپتىك ماسەلەدە پارتیا ورتالق كومیتەتىمەن ٴبىر اۆىزدىلىقتی ساقتاپ، پارتیا ۆیمىنىك بەكىمىن سانالىلىقپەن اتقاردی ما، جوق پا؛ قزمەت ۆقعىنان بەتالدی پایدالانىپ، جەكە پایدانی كوزدەۆ سیاقتی ماسەلەلەر ساقتالدی ما، جوق پا؛ قارا ـ سۆرقیا كۆشتەرگە "باسقالقا" بولپ، بۆقارانىك مۆددەسىنە زیان سالۆ سیاقتی ماسەلەلەر ساقتالدی ما، جوق پا؛ قزمەتتە جاۆاپكەرىزدىك ىستەپ، فورماشىلدىققا، تورەشىلدىككە سالىنپ، بازار شارۆاشىلعی قیمىلدارىنا، ٴادىلیا قیمىلدارىنا، ٴتارتىپ اتقارۆ، زاڭ اتقارۆ قیمىلدارىنا كیلىگۆ جانە ارالاسۆ سیاقتی ماسەلەلەر ساقتالدی ما، جوق پا؛ تۆرمىستا ٴسان ـ سالتاناتقا، راقاتقۆمارلىققا سالىنپ، پاسق قۆشتارلىققا بەرىلۆ سیاقتی ماسەلەلەر ساقتالدی ما، جوق پا دەگەندەردی ٴتۆیىندی تۆرده تابۆ كەرەك.

حابارلاندىرۆدا مىنالار باسا دارىپتەلدی: پارتیالی باسشی كادرلار «جۆڭگو كومۆنیستىك پارتیاسی پارتیا ىشىندەگی ماڤگزدی زاڭ ـ ەرەجەلەر جیناعىن» مۆقیات ۆیرەنپ، ابزاتىس ـ ابزاتىس، سویلەم ـ سویلەم بوینشا پارتیا ۆستاۆىن، ولشەمدەردی، ەرەجەنی ۆیرەنپ، سوعان سالىستىرىپ، قاداعالاپ، تالقلاپ، ٴۆزىن كىرىستىرۆی، جاۆاپكەرشىلىكتی كىرىستىرۆی، قزمەتتی كىرىستىرۆی كەرەك. ٴار داەرەجەلی باسشىلىق القاسی ارناۆلی تاقىرىپتار ورنالاستىرىپ، پارتیا ۆستاۆىنا، پارتیانىك قاعیداسىنا ساىلىستىرىپ، پارىقتاردی قاراستىرۆ ارناۆلی تاقرپتق جیىنىن اشۆی كەرەك. پارتیا یاچەیكالارى "ٴۆش جین، ٴبىر ساباق"پەن ۆشتاستىرىپ، ارناۆلی تاقرپتق جیىن اشىپ، پارتیا مۆشەلەرىن پارتیا ۆستاۆىن، ولشەمدەرىن، ەرەجەلەرىن ۆیرەنۆگە، سالىستىرۆعا، ٴوز ماسەلەلەرىن قاداعالاپ، ەرەتتەپ ـ تۆزەتۆگە، ٴوز ـ ٴوزىن جوعارىلاتۆعا ۆیىمداستىرۆ كەرەك. باسشىلىق القاسىندعی نەگزگی جاۆاپتی جولداستار باستاماشىلدىقپەن ۆیرەنپ، باستاماشىلدىقپەن تەكسەرىپ، باستاماشىلدىقپەن تۆزەتپ، جوعارى تومەندی باستاپ، ونەگە بولۆی، سونىمەن بىرگە القا مۆشەلەرى مەن قاراستی ورىندارداعی باسشی كادرلاردی ماسەلەلەردی ٴدال تابۆعا، ماسەلەلەردی شەشۆگە قۆزاۆی كەرەك.